

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177 PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna naročnina, Italija . . . Lir 10.000
	Letna inozemstvo . . . » 15.000
	Letna inozemstvo, USA dol. . . 18
	Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXI. - Štev. 49 (1582)

Gorica - četrtek, 13. decembra 1979 - Trst

Posamezna številka lir 300

Ne zamudimo ure milosti Na pragu velike politično-gospodarske krize

Od Prešerna dalje Slovenci radi objokujemo svojo »žalostno« usodo:
 »Viharjev jeznih mrzle domačije
 bile pokrajne naše so, kar Samo
 tvoj duh je zginit, kar nad tvojo jamo
 pozabljeno od vnukov veter brije.«
 Opazovalec bi lahko rekel, da smo eme-
 ravo ljudstvo, polno kompleksov, zlasti še
 polno kompleksa majhnosti in da imamo
 zaradi tega povsod občutek preganjanja,
 zastopavljanja. To, kadar je res in kadar
 ni res.

PREVEČ OBUJAMNO PRETEKLOST

Malokdaj se pa vprašamo, ali ni to naša
 napaka in nikakor ne resnica. Prepričani
 smo, da se drugim sreča sama ponuja in
 da se jim je tudi v preteklosti ponujala,
 češ da so veliki, da so imeli slavno pretek-
 lost, da so bogati in mogočni, mi pa tako
 majhni in revni. Meni je v tem oziru veliko
 bolj všeč Valentin Vodnik, ki je zapel:

Kranjc, um ti je dan,
 čaka te sreča,
 ak' nisi zaspan.«

V preteklosti in danes smo si svoje
 včasih neugodne usode bili v veliki meri
 krivi sami in ne samo drugi. Zaradi tega
 svojega »viktimizma«, kot se temu pravi s
 tujo besedo, ne vidimo ali vsaj ne znamo
 vrednotiti časov in razmer, ko se stvari
 izboljšajo nam v prid. Se naprej bi radi
 ostali »žrtve«, kot da bi nad tem uživali.

Te misli so se mi rodile, ko sem bral
 spomine nekaterih naših ljudi iz polpre-
 tekle dobe fašizma in članke, ki o tej dobi
 govorijo. Mnogi se z nekim užitek ustavi-
 ljajo ob zadržanju Cerkev v tistem času.
 Pri tem bi najprej poudaril, da ne gre
 za zadržanje Cerkev, temveč le nekaterih
 njenih predstavnikov. Kajti Cerkev so bili
 takrat tudi nadškof Sedej in škof Jeglič,
 pa nadškof Bauer in Alojzij Fogar, poleg
 naših duhovnikov na Primorskem in števil-
 nih katoliških laikov. Tedanji škofje v Go-
 rici, Vidmu in Trstu niso bili Kristusova
 Cerkev, temveč samo nekaj njenih vidnej-
 ših predstavnikov pri nas.

CLOVESKE SLABOSTI V CERKVI

Druga stvar, ki je ne smemo spregle-
 dati, je, da so Cerkev sestavljali in sestav-
 ljajo ljudje. Ti so pa vedno bili in so pod
 vplivom idej svojega časa. V praktičnem
 zadržanju se je zato dogajalo, da so ideje
 časa prevladale nad idejami Kristusa. Uče-
 nika prav zaradi tega, ker smo člani Cer-
 kve tudi ljudje. To je opaziti v celotni zgo-
 dovini Cerkev. Zato smo imeli škofo, udi-
 njane v fevdalni red, pozneje škofo in pa-
 peže humaniste, nato škofo jezofiniste,
 janzeniste, v polpreteklosti simpatizerje z
 nacizmom in fašizmom, kakor imamo danes
 simpatizerje z različnimi levičarskimi re-
 žimi po svetu.

Gre za človekove slabosti, zaradi katerih
 je Cerkev vedno trpela in se zavoljo njih
 tudi vedno znova očistila in delala po-
 koro. To spoznanje je prišlo do javnega
 priznanja ravno na zadnjem koncilu.

»Ceprav je Cerkev v moči Svetega Duha
 ostala zvesta Gospodova nevesta... ji ven-
 dar nikakor ni neznano, da med njenimi
 udi, naj bodo to kleriki ali laiki, v dolgi
 vrsti stoletij ni manjkalo takih, ki so se
 izkazali za nezveste božjemu Duhu. Tudi
 v našem času je Cerkev dobro znano, ko-
 likšna je razdalja med oznanilom, ki ga
 razglašajo, in med človeško slabostjo tistih,
 katerim je evangelij zaupan« (GS 43).

Ob tem spoznanju je sedanja Cerkev
 stopila na pot katarze, tj. očiščenja v
 priznavanju svojih slabosti. Zato smo vi-
 deli Pavla VI., ki je bratovsko objel pra-
 voslavnega patriarha Atenagoro in ga v
 imenu katoliške Cerkev prosil za odpušča-
 nje. Videli smo Janeza Pavla II., ki je v
 Carigradu prisostvoval maši patriarha Di-
 mitriosa in obžaloval, da za sedaj še ne
 more z njim somaševati.

PRIZNATI JE TREBA TUDI ZA NAS POZITIVNE STVARI

Pa tudi pri nas je opaziti spremembe
 pri cerkveni hierarhiji in odnosu do Slo-
 vencev v Italiji. Sedanji škofje v Vidmu,
 Gorici in v Trstu so vsak po svoje pregle-

dali preteklost in poiskali nove odnose do
 naše slovenske skupnosti. Ne moremo več
 trditi, da nas škofoje ne razumejo, da nam
 niso naklonjeni, da smo zastopavljeni v
 Cerkvi.

Če nočemo vztrajati pri viktimizmu, mo-
 ramo te premike in naši krajevni Cerkvi
 priznati. S priznanjem pa tudi sprejeti po-
 sledice, ki so večja odgovornost na nas
 samih. Ne smemo se več izgovarjati, da
 ne moremo, ker nam ne pustijo, ker nam
 kratijo pravice in možnosti. Možnosti im-
 amo, kot jih nimajo Slovenci v tem tren-
 utku nikjer drugje, možnosti, da kot kri-
 stjani vsestransko razvijemo svojo dušno-
 pastirsko in tudi kulturno dejavnost.

K temu smo poklicani duhovniki in la-
 ki. Ne več samo duhovniki, temveč v ena-
 ki meri tudi laiki. Na to nas opozarjajo
 ravno dušnopastirski sveti. Bomo znali iz-
 rabiti uro milosti, ki nam je dana, ali pa
 bomo še naprej le objokovali krivice, ki
 so nam bile storjene?

K. H.

Slov. skupnost pri podtajniku predsedstva vlade

V okviru prizadevanj za doseglo
 globalne zaščite Slovencev v It-
 aliji se bo delegacija deželnega taj-
 ništva SSK sestala v prihodnjih
 dneh v Vidmu z državnim podtaj-
 nikom v predsedstvu vlade (pod-
 ministrom) posl. Bressanom, ka-
 teremu bo prikazala najvažnejša
 vprašanja s tega področja. Držav-
 ni podtajnik v predsedstvu je di-
 rektno odgovoren samemu vlad-
 nemu predsedniku Cossigi. Prav
 zato ima sestanek poseben pomen.

Sklenjeno prijateljstvo treh sosednih občin

V občinskem gledališču »France Preše-
 ren« v Boljuncu je prišlo v petek 7. de-
 cembra zvečer do svečanega podpisa listi-
 ne o prijateljstvu, v kateri so se občine
 Dolina, Milje in Koper obvezale, da bodo
 živele v trajnem in iskrenem prijateljstvu
 ter v medsebojnem sodelovanju skrbele za
 lepšo bodočnost v skladu z načeli demo-
 kracije. Listino so podpisali dolinski žu-
 pan Edvin Svab, župan iz Milj Willer Bor-
 don in predsednik koprške občine Mario
 Abram. Vso svečanost je popestril bogat
 kulturni spored ob sodelovanju več skupin
 iz vseh treh občin.

Versko preganjanje na Češkoslovaškem

Sv. oče je prejel pismo iz Češkoslovaške,
 ki ga je podpisalo 330 vernikov in 20 du-
 hovnikov. Pismo govori o preganjanju ver-
 nikov v deželi. Med drugim pravijo, da bi
 se mnogi drugi radi podpisali pismo, a se
 bojijo posledic. Podpisniki se zavedajo, da
 jih bodo morda zaradi tega pisma sodnijs-
 ko preganjali. Razkrivajo, da so policijske
 sile 10. septembra izvedle številne hi-
 šne preiskave pri vernih ljudeh. Zaplenili
 so jim verske knjige, podobe sv. očeta in
 drugo. Podpisniki z zagrenjenostjo ugotav-
 ljajo, da se to dogaja v deželi, ki v svoji
 ustavi zagotavlja svobodo vere in prepri-
 čanja.

Sv. oče je slavil Brezmadežno

Na praznik Marijinega brezmadežnega
 spočetja je sv. oče pri opoldanskem na-
 govoru vernikom med drugim dejal: »To
 popoldne bomo šli najprej na Spanski trg,
 k stebri s kipom Brezmadežne, kot je to
 že rimski običaj. Potem pa se bomo zbrali
 v baziliki Marije Vélike, da se v sveti dar-
 tvi zahvalimo sv. Trojici za dar brezma-
 dežnega spočetja Matere božje.«

Steber s kipom Brezmadežne na Span-
 skem trgu je dal postaviti leta 1857 papež
 Pij IX. tri leta po razglasitvi dogme o
 Marijinem brezmadežnem spočetju. Sveti
 oče je pokleknil k stebri, nato pa imel
 nagovor, ki je izzvenel v klicanje Marijine
 pomoči: »Sprejmi naše vsakdanje proble-
 me, naše slabosti in pomanjkljivosti... Na-

Ob koncu leta 1979 je ves svet v vrenju,
 strahu in negotovosti, kaj lahko še pride
 nadenj. Napetost med Iranom in ZDA spo-
 minja na čas umora avstrijskega prestolo-
 naslednika Ferdinanda v Sarajevu, iz česar
 se je izcimila prva svetovna vojna; ali na
 leto 1939, ko je Hitler postavil vedno no-
 ve ozemeljske zahteve in končno sprožil
 drugi svetovni spopad. Tretjega se vodilni
 državi kot sta Sovjetska zveza in Severna
 Amerika mukoma otepata, pa obenem
 množita svoje napadalno orožje. Zahodna
 Evropa je brez prave volje braniti se. Sa-
 me države severnoatlantskega pakta NATO
 so razdeljene.

In Italija? Vedno na robu vladne krize.
 Vedno nove stavke, ena bolj nekoristna
 kot druga. Vedno novi teroristični umori.
 Politiki se izgubljuje v besedah, vlada je
 nemočna. In ko ne gre več naprej, pride
 zdravilni koren: predčasne volitve. Povsod
 praznina oblasti, povsod le časne rešitve
 in provizorični ukrepi. Sedaj je magična
 beseda: bližnji kongres Krščanske demo-
 kracije. Ta naj bi prinesel stalno in moč-
 no vlado, ta naj bi prinesel jasnost v ita-
 lijansko politično življenje. Prazne utvare!
 DC ni drugega kot skupek struj, ki se bo-
 rijo za nadvlado. Njihovi voditelji znajo
 povedati samo to, kar nočejo. In edini pro-
 blem, se zdi, je kaj storiti s komunisti.
 Ali jih spustiti v vladno območje ali jih
 držati od oblasti proč. In v teh razmerah
 skuša Cossiga vladati. Ena najbolj slabot-
 nih vlad z najhujšimi problemi, s katerimi
 se mora ubadati.

TERORIZEM NE JENJA

Italijanska prestolnica je postala mesto
 nasilja. Rdeči brigadisti so se ponovno
 znesli nad uslužbenecem javne varnosti. To
 pot so teroristi izbrali »iz srede 200.000
 obojazenih banditov«, kot označujejo v
 svojih letakih in izjavah policijske agente,
 52-letnega maršala M. Romitija, očeta štiri-
 hrih otrok. Bil je med glavnimi pobudniki
 policijskega sindikata, ki se pripravljajo.
 Dva morila sta hladnokrvno oddala nanj

Kancler Kreisky je sprejel koroške Slovence

Na vabilo avstrijskega zveznega kancler-
 ja Bruna Kreiskega je bil v petek 7. de-
 cembra na Dunaju sestanek med predst-
 avniki zvezne avstrijske vlade, treh v koro-
 škem deželnem zboru zastopanih strank
 in obeh osrednjih organizacij koroških Slo-
 vencev. Bil je to prvi sestanek po 3. apr-
 ilu 1978.

Predstavniki koroških Slovencev slej ko
 prej odklanjajo sodelovanje v manjšin-
 skem svetovju, ker je del zakonodaje, ki je
 bila sprejeta 7. julija 1976 v avstrijskem
 parlamentu proti volji koroških Sloven-
 cev. Nasprotno pa je kancler Kreisky
 mnenja in je to tudi ponovil sodelavcu
 ljubljanske televizije ob začetku del pri
 izgradnji cestnega predora pod Karavan-
 kami 9. novembra letos, da bi morala slo-
 venska manjšina sprejeti sosedne kot us-
 tano, v kateri bi iznašala svoje zahteve,
 tudi tiste, ki se nanašajo na zakone od
 7. julija 1976.

Zastopniki koroških Slovencev so bili

devet smrtonosnih strelav.

In se je spet ponovila stara zgodba:
 družina, vodstvo policije, notranje mini-
 strstvo so prejeli običajne sožalne brzo-
 javke: od predsednika republike Pertinija,
 predsednikov obeh zbornic Nilde Iotti in
 Fanfanija ter tajnikov političnih strank.
 Seveda je sindikalno vodstvo takoj oklicalo
 nekajurno stavko in sklicalo množično zbo-
 rovanje. Spet so morali ljudje poslušati
 sindikalne in politične voditelje, ki so ob-
 sojali novi zločin in pomilovali nedolžno
 žrtev.

Ni čuda, da v policiji vre. Povsod so
 policijski agenti vseh stopenj izrazili svojo
 nevoljo nad vlado, ki jih ne zna ščititi.
 Zahtevali so ostrejšje ukrepe zoper terori-
 ste in bolj učinkovito zaščito.

In da bi bila mera polna, sta dva dni
 kasneje, v nedeljo 9. decembra eksplodi-
 rala v večernih urah eden za drugim v
 samem središču Rima dva peklena stroja:
 eden pred agencijo »Banco di Napoli«,
 drugi pred agencijo filipinske letalske dru-
 žbe PAL. Pri tem je bilo od drobcev ra-
 njenih 9 oseb. Atentat naj bi bil delo sku-
 pne armenskega odporniškega gibanja, ki
 je hotela s tem protestirati »zoper fašizem
 v Turčiji in imperializem v svetu«.

ODOBRITEV NAMESTITVE RAKET

Drugi hud problem, s katerim se je mo-
 rala soočiti Cossigova vlada, je bila odo-
 britev predloga o namestitvi novih jed-
 rskih izstrelkov na italijanskem ozemlju.
 Vse je kazalo, da bo moral Cossiga zahte-
 vati zaupnico v parlamentu, ki bi je ver-
 jetno ne dobil, saj so bili zlasti socialisti
 razdeljeni. Toda voditelju socialistov Cra-
 xiju je uspelo uveljaviti strankarsko disci-
 plino. Tako je bil sklep o namestitvi iz-
 strelkov sprejet z glasovi DC, PSI, PRI,
 PLI in PSDI. Mnogi vidijo v tem glaso-
 vanju zametek nove petstrankarske vlade,
 ki naj bi se oblikovala po demokrščanskem
 kongresu. Proti sklepu so glasovali seveda
 komunisti, ki so znova podprli sovjetsko
 stališče, naj se pred namestitvijo izstrel-

kov vršijo prej pogajanja med NATO in
 Varšavskim paktom. Komunistom se je
 pridružil tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo prekinilo z
 nameščanjem raket, če bi stekla pogajanja
 s silami Varšavskega pakta.

Seveda je prišlo pred glasovanjem do
 raznih protestnih manifestacij po raznih
 italijanskih mestih. Naravno so imeli prvo
 besedo komunisti; marsikje pa so se jim
 pridružili tudi mladinci od komunistov, medtem ko
 so misovci dokument le delno odobrili.

V ponedeljek 10. decembra se je glaso-
 vanje ponovilo v senatu z enakim rezulta-
 tom. Na ljubo socialistom je bil sprejet
 dopolnjevalni sklep, da se bo

POZIV VIDEMSKEGA NADŠKOFA V PRID SLOVENSKI BENEČIJI

Slovinci - manjšina, ki jo je treba zaščititi

Objavljamo govor, ki ga je imel videmski nadškof Alfredo Battisti v soboto 24. novembra v Spletu na svečanosti v spomin msgr. Ivana Trinka ob 25-letnici njegove smrti. Njegov govor je objavil tudi dnevnik »Avvenire« v soboto 1. decembra na 7. strani.

Duhovniki, pastirji teh skupnosti, so osebno zadolženi, da si prizadevajo za pravno priznanje slovenske manjšine v videmski pokrajini. To pripada njihovemu duhovniškemu poslanstvu v najglobljem pomenu, kajti truditi se morajo ne le za evangelizacijo, marveč tudi za napredek v človeškosti in krščanstvu svojih ljudi.

Po mnenju msgr. Battistija vprašanja slovenskih ljudi v Benečiji združujejo v sebi versko, politično-državno in kulturno razsežnost.

Glede verskih zadev je msgr. Battisti spomnil, da je krščanstvo prišlo v to deželo, v kateri prebivajo Slovenci, »zlasti po misijonski dejavnosti oglejske Cerkve. Le-ta ni Slovencev kolonizirala, marveč jim oznanjala evangelij v njihovem jeziku ter naredila iz njih ne latinske, temveč slovenske kristjane.«

Več kot tisočletno krščansko izročilo tega ljudstva — dodaja msgr. Battisti — je treba zaščititi z ustreznimi zakonskimi ukrepi, da ne izgine svojstveni krščanski svet, ki je znal izraziti tako bogato dediščino.

Vprašanja beneškega slovenskega ljudstva vsebujejo dalje državno-politično razsežnost. »Italijanska država dolguje temu ljudstvu pravno priznanje, kajti izginotje tega izvirnega občestva bi obubožalo celotno skupnost. Ne postavlja se niti malo pod vprašaj njegova lojalnost do Italije. Do Italije je to ljudstvo vedno gojilo in še goji čustva žive privrženosti. Vladni organi, zlasti na krajevni ravni, morajo pravilno oceniti to dejstvo in ne videti v zahtevah Slovencev nekaj atentat na edinstvo države, temveč le zahtevo po zaščiti osnovne pravice, ki pripada človeku.«

Končno še kulturno vprašanje. »Priznanje in pospeševanje te slovenske jezikovne skupnosti predstavlja prispevek za dobre odnose in za razvoj kulturnih odnosov med narodi. Živimo na stičišču dveh

velikih kultur, dveh različnih in obenem komplementarnih svetov: slovanskega in latinskega sveta. Slovensko obmejno prebivalstvo je in hoče biti vmesni člen med dvojno kulturo in med dvojnimi svetovi za dosego medsebojnih koristi in medsebojnega spoštovanja. To odgovarja novim pogledom današnjega sveta, pa tudi novim pogledom katoliške Cerkve.«

Pospeševanje takšnega razvoja je, po mnenju msgr. Battistija, dejanje verske, politične in kulturne modrosti, za katero je videmski nadškof posebej občutljiva.

»Sedanje težave je moč z lahkoto premostiti, — trdi msgr. Battisti —, če se pogumno duhovnikov in tolikih drugih oseb pridruži še pogum vladnih organov v duhu najlepšega izročila italijanske kulture.«

»V smeri teh jasnih in utemeljenih evangeljskih, koncilskih in papeških napotkov, — zaključuje msgr. Battisti —, čutim kot škof najglobljo dolžnost, da branim svoje duhovnike, ki se v teh dolinah trudijo ne le za oznanjevanje evangelija, marveč tudi za pospeševanje in obrambo človeškega dostojanstva in kulture, v kateri se utelesuje in izraža vera njihovih ljudi. Vera se ne istoveti s kulturo, a je z njo tesno povezana. Še posebej obojam in zavračam kot neutemeljene, krivične in obrekovalne obtožbe, ki se iznašajo proti njim, da so marksisti in komunisti.«

VENCESLAV SEJAVEC

POSLANEC SVET

Poslanec svet
hiti na svet,
prinaša božjo blagovest,
kot roso zlato in prelest
razsipa rahlo v hiše sel,
oznanja vsem: Emanuel,
Bog-človek sam
prihaja k vam,
prinaša milost, božji mir
in sreče neusahljivi vir.

Poslanec svet
hiti na svet,
prinaša božjo blagovest
kot roso zlato in prelest...

FRANC JEZA

NEVIDNA MEJA

Druga izvorna knjiga, ki jo je izdala Goriška Mohorjeva družba za leto 1980, ima naslov »Nevidna meja«. Spisal jo je tržaški časninar in pisatelj Franc Jeza. V podnaslovu »Fantastične zgodbe iz daljne prihodnosti« je pisatelj razodel vsebino svoje knjige.

Delo je poleg daljše fantastične zgodbe »Nevidna meja« zbirka še drugih takih zgodb. Pisatelj more s svojim živim opisanjem dogodkov in naključij zavesti bralca, da pozabi na določen čas, ker se zgodba lahko dogaja tako v sedanjosti kot v preteklosti ali prihodnosti. Imenujejo se fantastične zgodbe, bodisi ker se bodo dogodke v daljni prihodnosti npr. čez milijon let ali več, bodisi, ker nekatere dogodke, ki so se zgodili ali ki se dogajajo, ni mogoče razložiti na povsem enostaven način glede njihove resničnosti.

Jeza knjiga je eden redkih primerov v slovenski literaturi, ki obravnava fantastično tematiko. Razen Ivana Tavčarja, ki je napisal bolj utopično kot fantastično povest »4000«, imamo zelo skromno število izvirnih fantastičnih zgodb, kaj šele knjig. »Nevidna meja« obsega poleg istoimenske zgodbe, ki je najdaljša, še drugih osem zgodb. Po svojstveni tematiki izstopajo tri zgodbe: Adamova skrivnost, Konec Pošasti in Sem umoril človeka?

Prva bi lahko priključila v spomin biblično zgodbo o prvem človeku, ki naj bi pripotoval z vesolja na našo zemljo. Druga ima sociološki in morda politični značaj: gre za obsodbo neke fantastične diktature in fantastičnega Večno Mladega Voditelja, ki se zruši v prah, ko spozna svojo ničevost, pred katero so vsi ljudje trepetali, in spozna, da je nad njim nekdaj višji in mogočnejši: Bog. Tretja zgodba pripoveduje v obliki dnevnika o nekem kirurgu, ki je uspel napraviti človeka. Zaradi tega pride v konflikt s samim seboj, ker se zgrozi ob spoznanju, da je naredil umetnega človeka, robota, ki je sestavljen iz sintetičnega mesa in krvi, izdelek industrije in kirurške tehnike. Zato ga umori. Kirurg se sprašuje, koga je ubil: ali človeka ali robota.

Knjiga Franca Jeze »Nevidna meja« bo zbudila veliko pozornost tako glede zgodb

samih kot zaradi njihove tematike. Platnic je s fantastičnim motivom opremil Edi Zerjal. - J. M.

■ Kot je bilo pričakovati, se je ogromna večina iranskega prebivalstva na ljudskem glasovanju v nedeljo 2. in ponedeljek 3. decembra izrekla za novo ustavo, ki razglasa Iran za šiiitsko islamsko republiko in daje ajatolahu Homeiniju absolutno oblast v državi. Volivno pravico so imeli vsi, ki so bili starejši od 16 let. Bajse se je volitev udeležilo nad 20 milijonov državljanov. Vendar vsi nove ustave niso podprli. Tako je bilo nasprotovanje ustavi zelo močno v Kurdistanu, v arabskem Huzistanu in v Beludžistanu. V glavnem mestu vzhodnega Azerbejdžana v Tabrisu pa je prišlo celo do hudih neredov in demonstracij zoper »način, kako je bil izveden referendum o ustavi«. Tamkajšnji ajatolah Kazem Šariat-Madari, drugi človek v šiiitski verski hierarhiji, je izrekel svoje pridržke zoper posamezne člene nove ustave, ki da so sporni. Zaradi tega so neznanici, gotovo fanatični pristaši Homeinija, napadli njegovo stanovanje, kar je med obema skupinama pristašev rodilo nove spopade.

■ Kar 14 dni je bilo potrebnih, da so saudske oblasti uničile skupino napadalcev, ki so 20. novembra vdrl v Veliko mošejo (molilnico) v Meki. Pri tej akciji je padlo 60 vojakov, okoli 200 pa jih je bilo ranjenih. Od skupine, ki je svetišče napadla, je bilo ubitih 75 »nevernikov«, kot jih imenuje uradno sporočilo, 170 pa jih je bilo zajetih.

■ Izraelske oblasti so izpustile iz ječe arabskega župana Šaka iz mesta Nablus v Cisjordaniji, ki je bil zaprt od 11. novembra letos in mu dovolile povratek v njegov kraj, kjer ga je prebivalstvo zmagoslavno sprejelo. Župana Šaka so Izraelci zaprli zaradi izjav, v katerih je skušal opravičiti napad palestinskih gverilcev v marcu lani, ki je povzročil smrt 34 Judov. Iz solidarnosti do zaprtega župana je odstopilo vseh 29 arabskih županov na palestinskem zasedenem ozemlju. Tako Egipt kakor ZDA in Združeni narodi so to postopanje BeGINOVE vlade ostro obsodili.

OD TEDNA DO TEDNA

■ Potem ko se je v Portorožu končalo 45. zasedanje italijansko-jugoslovanske mešane trgovinske zbornice iz Milana in Beograda, je italijanski minister za zunanjo trgovino Stammati obiskal Ljubljano in se sestal z jugoslovanskim zveznim tajnikom za zunanjo trgovino Metodrom Rotarjom. Italija je glede zunanje trgovine tretji največji jugoslovanski partner, saj znaša blagovna zamenjava v obeh smereh milijardo 800 milijonov dolarjev. Šibka točka pa je v tem, da Jugoslavija od Italije veliko več kupi kot izvaža. Tako bo letos jugoslovanski primanjkljaj do Italije kar 400 milijonov dolarjev. Ministra Stammati je sprejel tudi predsednik slovenske vlade dr. Anton Vratusa. V pogovoru je bilo poudarjeno, da bi bilo treba pospešiti gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Italijo ter okrepiti cestne povezave med obema državama.

■ Nov val terorizma, ki so ga sprožili italijanski nacionalistični skrajneži, je znova zajel Južno Tirolsko. Skupina »Združene za zaščito Italijanov« je izvedla vrsto atentatov. Tako je eksplozija močno poškodovala hotel, ki je last županove žene v Neumarktu (Egna) južno od Bocna. Župan je eden vodilnih osebnosti južnotirolske Ljudske stranke. Peklenski stroji so tudi poškodovali nekaj vletnic in električnih drogov visoke napetosti v Ahrntalu in Pustriški dolini. Ti atentati naj bi prizadeli zimski turizem, ki je za Južno Tirolsko pomemben vir dohodkov in skoraj v celoti v rokah Nemcev.

■ V Zahodnem Berlinu se je zaključil kongres socialdemokratske stranke. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Willy Brandt, ki je te dni spolnil 65 let življenja. Zanj je glasovalo od 402 delegatov 360; dosedanje vodenje politike kanclerja Helmuta Schmidta pa je odobrilo 365 delegatov; 80% delegatov je tudi pooblastilo kanclerja, da na bližnjem zasedanju sveta severnoatlantskega vojaškega pakta glasuje za namestitev novih severnoameriških jedrskih raket na nemškem ozemlju. Levo krilo stranke, zlasti mlajši, se je zaman trudilo, da bi to odločitev preprečilo.

■ V skladu z izjavo Leonida Brežnjeva na proslavi 30. obletnice vzhodnonemške države, da bo Sovjetska zveza umaknila nekaj svojega orožja in tam nameščenih čet, je v sredo 5. decembra odpotoval iz mesta Wittenberga prvi oddelek vojakov in tankov. Tankov je bilo kakih 50, niti ne najsoodobnejših, vojakov pa kakih sto. Oficirje so spremljale tudi njih družine. Ob odhodu s postaje Wittenberg so oblasti priredile propagandno zborovanje, da dajo poudarka temu dogodku, ki pa ni nikogar prepričal, še najmanj pa zahodnih zaveznikov.

■ V Parizu je bil umorjen nečak bivšega iranskega šaha 34-letni Mustafa Safik. Ni dvoma, da je umor izvršil kdo od Homeinijevih plačancev. Umorjeni je bil sin princeze Asraf, sestre šaha Pahlevija in nekega egiptovskega oficirja. Pred pobegom iz domovine je poveljeval enoti mornariških čolnov v Perzijskem zalivu.

■ Na progri med Geronu in Barcelono v Kataloniji (Španija) je prišlo do kaj nenaadne železniške nesreče, ki je terjala 20 življenj, ranjenih pa je bilo 86 potnikov. Medtem ko je strojevodja praznega potniškega vlaka telefoniral, da so vlaku odpovedale zavore, se je vlak premaknil v tek in zdrvel po progah navzdol. Pri hitrosti 120 km na uro je nato treščil v nasproti vozeči vlak. Seveda je od obeh kompozicij ostal le kup železa.

■ Tudi volitve na Islandiji so potrdile, da se zahodnoevropski volivci odmikajo od leve. Tako so komunisti izgubili tri sedelca in jih imajo sedaj 11, socialdemokrati, ki so imeli predsedstvo vlade, pa so padli od 14 poslanskih mest na 10. Sredinska »stranka napredka« je napredovala od 12 na 17 sedežev, konservativna »stranka neodvisnosti« pa od 20 na 21. Novo vlado bo sestavljal voditelj konservativcev Steingrimur Hermannson in bo levosredinska. Politični opazovalci menijo, da so islandski volivci hoteli kaznovati levičarski stranki zaradi napačnega vodenja gospodarske politike. Obe zmagoviti stranki sta svoj volivni boj usmerili prav na gospodarske probleme, obenem pa sta zagovarjali obstanek Islandije v severnoatlantskem zavezištvu.

■ Severnoameriški predsednik Carter je uradno napovedal, da želi biti kandidat demokratske stranke na prihodnjih predsedniških volitvah, ki bodo 4. novembra 1980. Pred njim sta svoji kandidaturi v demokratski stranki že razglasila senator Edward Kennedy in kalifornijski guverner Brown, medtem ko v republikanski stranki kandidira devet uglednih politikov. Carterjeva priljubljenost v ZDA neprestano raste, odkar je prišlo do zajetja talcev v ameriškem veleposlaništvu v Teheranu.

NAŠA PRIPRAVA NA BOŽIČ

Kaj bomo naredili v adventnem času? Kako se bomo mi kot kristjani pripravili na božič? Priznati moramo, da ni lahko odgovoriti na ta in podobna vprašanja. Zlasti če se spomnimo, kako so naši predniki praznovali adventni čas. Ti spomini nam povedo, da so bile cerkve že v prvih jutranjih urah ob delavnih pri mašah zornicah polne. Povedo nam, kako so verniki v adventu opravili dobro spoved. S kakšno požnostjo in zavzetostjo so praznovali božič. Kako so občutili božično polnočnico. Kako je bil božič res družinski praznik. Koliko dobrega so naredili v adventnem času.

In sedaj? V letošnjem adventnem času? Nekaj moramo tudi mi narediti, čeprav so razmere danes močno različne od tistih v preteklosti. In marsikaj, kar je bilo možno narediti v preteklosti, je danes nemogoče. A s tem ni rečeno, da je adventni čas zgubil na svoji vrednosti in da nas ne kliče več k spreobrnjenju, k prenovi, izboljšanju življenja, k poštenosti, pravičnosti, ljubezni. »Spreobrnite se!« To je adventni klic Cerkve.

Ta klic zahteva od nas popolno notranjo spremembo, ki je prvobitna krščanska naloga. To seveda naredi božja milost. A milost ne more nič, če jaz nočem, če se ne dam, če se ne odprem, če ne sprejemem lastnega umiranja. Zato je klic k molitvi in pokori adventni klic.

Vzdrami naj nas zdravilna misel: čujte! Ne veste ne ure ne dneva. Kaj radi svojo spreobrnitev odlagamo na poznejši čas. Pa ne le sodni dan, tudi dan našega odhoda. Advent nam zato stalno ponavlja: Čas je blizu. Vaše odrešenje se je približalo. In koliko lahko dobrega naredim, ko mislim, da mi je čas skopo odmerjen. Ne bom prelagal na jutri, če le zmorem danes. Naj bo advent tudi zame čas prebujenja, očiščenja, utrjevanja vere in upanja, še bolj vžiganja ljubezni.

V dneh pred božičem se bodo pogosteje kot sicer odpirala okenca spovednic. Vstopali bomo in spet odhajali, toda kakor po čudežu pomlajeni in prerojeni. Kako čudovita zadeva je sprava! Težko se je dokopati do nje, toda ko jo dosežeš, te osreči, kakor si nisi upal nikoli pričakovati. Kajti sprava ni nekaj površnega in površinskega. Treba se je spreobrniti v najglobljem človeškem bistvu, treba je slediti klicu adventnega pridigarja Janeza Krstnika k spremembi mišljenja. To pa ni lahko, saj je treba oditi s stare zemlje navajenega življenja v novo prst prijateljstva z ljudmi in Bogom. Boleče je in težko, vendar vsi dobro vemo, da je rojstvo, nastajanje novega vedno povezano z bolečino.

Večina kristjanov bo v adventnem času zoraala nove brazde v duhovna polja. Brez truda ne bo šlo, ob tem pa bo odločilna moč krščanske skupnosti. Ko vidiš brata ob sebi, ki s stisnjenimi zobmi zastavi novo brazdo, se boš morda tudi ti odločil in za teboj drugi, tretji. Dobrota je tudi nalezljiva, včasih še bolj kot greh. Tako ljudje drug drugega vlečemo kvišku ali potiskamo navzdol. Morda je v naših srčih že umirala vera v dobroto, pravico, ljubezen, zdaj pa vidimo, da kljub vsem črnogledim mislim in napovedim te vrednote še vedno svetijo.

I. Š.

Iz Slovenije

80-letnica dr. Iva Juvančiča

Primorska se je spomnila 80-letnice dr. Iva Juvančiča. Na kromberškem gradu so mu v ponedeljek 3. decembra priredili primerno proslavo, ki so se je udeležili številni kulturniki z onstran in tostran meje. Glavni govor je imel Branko Marušič, ki se je spomnil dela, ki ga je jubilent opravil na Primorskem pred zadnjo vojno in po njej. Govor je izšel v Primorskem dnevniku.

Poleg tega so isti večer predstavili tudi zadnji »Goriški letnik« oz. zbornik Goriškega muzeja 1979. Zbornik je posvečen jubilantu Ivu Juvančiču. V uvodu piše: »Goriški letnik, ki mu pišemo uvod, se razlikuje od raznih predhodnih. Izdajatelj se je odločil, da ga v celoti posveti bovskega rojaku in proučevalcu predvsem novejših primorske zgodovine dr. Ivu Juvančiču ob njegovi osemdesetletnici.« Tržaški slovenski dnevnik je temu jubileju posvetil precej pozornosti in večkrat o tem pisal. Prav je zato, da tudi mi kaj povemo o gospodu jubilantu.

Predvsem to, da o dr. Ivu Juvančiču ni ob tej priložnosti nič spregovoril nobeden njegovih bivših učencev in dijakov iz goriškega malega in bogoslovnega semenišča. In vendar je Ivo Juvančič bil prefekt, podravatelj in profesor v enem in drugem zavodu od leta 1926 do 1944. Skozi njegovo šolo so šli vsi naši duhovniki tistih let in tudi številni laiki, ki so izstopili z semenišča. Vseh teh je gotovo nekaj sto med Slovenci, Italijani in Hrvati.

Da je takratni Ivo Juvančič imel velik vpliv na dijake, je razvidno tudi iz dnevnika pok. Ladota Piščanca, ki izhaja v nadaljevanjih v tržaški Mladiki. O tem pričajo prav tako drugi dnevniki njegovih gencev, ki so ostali še v zapuščini. O tem lahko pričamo tudi mi vsi drugi, ki smo v tistih letih obiskovali gimnazijo oz. bogoslovje v goriških semeniščih.

Mislím, da lahko mirno trdim, da je dr. Ivo Juvančič bil dober vzgojitelj, ki je veliko dobrega napravil svojim dijakom in bogoslovcem, tako da ga imamo v lepem spominu. Vplival je na nas s svojo učnostjo in razgledanostjo, s svojo odprtostjo in zgovornostjo, pa tudi s tem, da je vpeljal med nas nekaj duha mladinskega gibanja in s tem mladostne sproščenosti, samovzgoje, ljubezni do planin in narave. V tistih letih duhomorne discipline in utesnjene vzgoje, ki smo je bili deležni, je bil njegov vpliv na nas osvežujoč in opogumljajoč.

Vsega tega ob proslavi niso primerno prikazali, je pa prav, da se pove, ker je resnica.

Med vojno in še bolj po vojni se začne pri dr. Ivu Juvančiču drugi del življenja, močno različen od prvega. Ob ločitvi duhov za OF in proti njej med vojno se je dr. Ivo Juvančič vedno bolj odločno opredeljeval za OF. Mnogi njegovi bivši dijaki in učenci nismo mogli po tej poti za njim. Med nami in njim je nastajala ved-

no večja razdalja, ki je postala nepremostljiva, ko se leta 1946 izselil z Gorice v Ljubljano.

Kot rečeno se s tem začenja drugi del njegovega življenja, ko je iz dotedanjega profesorja in vzgojitelja postal arhivar in zgodovinar Osvobodilne fronte na Primorskem, kot so poudarili ob njegovi 80-letnici.

O tem njegovem delu ni da bi tukaj govoril, saj so drugi dovolj povedali, rečem le, da nam je mnogim njegovim dijakom in učencem žal, da so se naša pota pozneje tako razšla. Hvaločni pa smo mu, za kar nam je dobrega v naših mladih letih storil. Zato mu čestitamo k življenjskemu jubileju in želimo, da bi v miru preživel še ostali del življenja.

Kazimir Humar

Slovinci po svetu

Redovniški jubilej

br. Karla Kerševana CM

V Loncinu v Belgiji je pred kratkim praznoval 50-letnico svojega redovnega življenja brat Karel Kerševan. Ker je Tržačan, ker smo ga večkrat slišali na tržaškem radiu in ker smo večkrat brali njegove pisma v »Katoliškem glasu«, mu še posebno iskreno čestitamo. Naj ga Bog vodi na trnjevi poti bolezní in odpovedi!

Rodil se je leta 1902 v družini malih posestnikov-mandirjarjev pri Sv. M. Magdaleni zgornji. Obiskoval je šolo v Trstu in do leta 1929 ostal doma pri obdelovanju zemlje, ko je bil sprejet kot redovni brat k lazaristom v Ljubljani in nameščen v novi misijonski tiskarni v Grobljah pri Domžalah. Tu je ostal do zasedbe kraja po Nemcih aprila 1941. Svojemu delu v tiskarni pripisuje brat Kerševan svoje dobro znanje slovenskega jezika, ki ga je ohranil kljub 23-letnemu delu kot misijonar v Belgijskem Kongu (sedaj Zaire). Leta 1946 je namreč šel v misijone in tam ostal do avgusta 1970, ko se je zaradi bolezní moral vrniti v Evropo. V Afriki se je ukvarjal predvsem z mehaniko in električnimi inštalacijami.

Povedati je treba, da je družina Kerševan dala Cerkvi še enega brata misijonarja in sicer brata Marcela in sedaj že pokojno šolsko sestro Justo.

Brat Marcel je vstopil k lazaristom tudi leta 1929 in po kratki službi v Grobljah je leta 1933 odšel v Belgijski Kongo (Zaire), kjer je še sedaj. V misijonih se je uveljavil kot stavebnik in gradnji mnogostevilnih misijonskih objektov in ob ustanavljanju novih misijonskih postaj kot misijonarke hiše za misijonarje ali misijonarke, cerkve in kapele, šole, hiše za učiteljstvo, delavnice itd.

Sestra Justa, ki je poučevala na sestrskih zavodih v Ljubljani in Celju, je leta 1941 prišla v zavod šolskih sester v Tomaj in po njegovi ukinitvi v Trst. Ko so sestre odprle svojo postojanko pri Sv. Ivanu, se je tam naselila, a je kmalu umrla. - I. Šk.

Farni praznik v Boljuncu

V nedeljo 9. decembra so v Boljuncu praznovali 25-letnico ustanovitve samostojne župnije.

Boljunc, ki šteje danes že nad tisoč prebivalcev, je nekoč spadal pod župnijo Dolina. Dolinska župnija se omenja v zgodovinskih spisih že leta 1331. Tedaj je bila zelo obsežna in je mejila s faro sv. Justa v Trstu ter z Gročano. Pod njo so spadale celo vasi Klanec in Podgorje ter ves tržaški Breg. Kasneje so po raznih vaseh postavili za dušne pastirje samostojne kaplane, ki so pa bili podložni župniku v Dolini. Boljunc je dobil svojega kaplana leta 1852. Kmalu potem so Boljuncani sezidali stanovanje za duhovnika, današnje župnišče.

Polagoma so se kaplanije začele druga za drugo odcepjati od matične župnije sv. Urha v Dolini in so postajale samostojne župnije. Boljunc je ostal zadnji, ker je Dolini najbližji in potreba po samostojni župniji ni bila tako nujna kakor drugod. Večkrat je ostal celo brez svojega kaplana, zato je ob nedeljah in praznikih opravljal božjo službo kaplan iz Doline.

V cerkvenih spisih je ohranjen osnutek prošnje za samostojno boljunško župnijo že iz leta 1913. Prošnja je bila tudi vložena, naslednje leto pa je izbruhnila prva svetovna vojna in stvar je običala. Boljunc je po zlomu fašizma ponovno dobil svojega kaplana. Končno se je vsa stvar premaknila. Na škofiji v Trstu so začeli razmišljati o ustanovitvi novih župnij. Dne 27. septembra 1954 je tedanji tržaški škof podpisal ustanovno listino boljunške župnije. Ustanovna lista določa, da se začne nova fara 8. decembra, na praznik Brezmadežne.

Za župnijsko cerkev nove fare je bila razglašena cerkev sv. Janeza Krstnika sredi vasi. Del cerkve pri oltarju (prezbiterij) je zidan v gotskem slogu, kar kaže, da je že zelo star. Zal nimamo natančnejših podatkov o tem. V 17. stoletju so cerkev povečali. Razširili so jo z levo in desno stransko ladjo. Tako sta bila postavljena dva stranska oltarja: v desni ladji oltar Matere božje, v levi pa oltar sv. Egidija (Tilha). Glavno ladjo ločujejo od stranskih kamniti stebri, od prezbiterija pa kamniti obok, v katerem je vklesana letnica 1648. Zunaj cerkve je na južni strani letnica 1640. Zdi se, da so takrat delo začeli. Vkllesana so tudi imena: Ivan Maver, Matej Slavec, Ivan Zerjav, Gašpar Slavec. Morda so bili ti cerkveni starešine. Dostavljeno je namreč: Zid. Juri Puhler. Ta Puhler je bil po vsej verjetnosti zidarski mojster, ki je vodil delo. Po imenu sodeti ni bil domačin. Nad stranskimi vratmi je vklesana letnica 1663. Najbrž so šele takrat naredili ta vrata. Krke B.F.P.F.F. pa pomenijo, da je vrata dal narediti župnik iz Doline Benco Foscarini. Za prezbiterijem je na zunanji steni grb grofa Bottača, kar kaže, da je ta grof pripomogel k zidavi cerkve.

Cerkve je dolga od vrat do prezbiterija 17 m, sam prezbiterij pa 6 m. Široka je 13 m, v glavni ladji pa je visoka 7,5 m.

Veliki oltar je umetniško delo precejšnje vrednosti, izklesan iz finega marmorja. Srednja podoba (oltarna pala) predstavlja Jezusov krst v Jordanu, kipa na levi in desni strani oltarja pa predstavljata Marijino oznanjenje. Zelo okusno so izrezljani tudi kipi svetnikov. Pod oltarno mizo pa je relief, ki predstavlja obglavljenje Janeza Krstnika.

Oltar sv. Tilha je lesen z baročnimi kipi. Oltar Matere božje je kamnit in izdelan v čistejšem slogu. Kip Marije Brezmadežne

je bil kupljen pred 75 leti za Marijino družbo deklet, po drugi svetovni vojni pa ga je kipar France Gorše prebarval. Postavili so ga na oltar namesto neke starejše Marijine slike. Takrat so tudi napravili lursko votlino.

Lansko leto so v cerkvi pripravili vse potrebno za ogrevanje, letos septembra so uredili elektrifikacijo zvonov, a notranjost cerkve kliče po obnovi.

Za 25-letnico župnije je prišel v Boljunc škof Bellomi, ki je daroval slovesno sveto mašo. Z njim sta somaševala msgr. Škerl in domači župnik Marij Gerdol.

Na začetku maše sta g. škofa pozdravila domači župnik in ravnatelj A. Stefančič, ki je boljunski faran.

Škof Bellomi je v pridigi poudaril pomen župnijskega življenja in dolžnosti, ki povezujejo tiste, ki živijo v župnijski skupnosti. Imejte se radi, je priporočil. Pridigal je v slovenskem in italijanskem jeziku, ker je v Boljuncu ob nedeljah in praznikih tudi maša v italijanščini.

K maši so prišli številni verniki, ki so se nato zbrali v Mladinskem domu, da bi se razgovarjali z g. škofom. Zal se je škof ustavljal le malo časa, ker se je takoj odpeljal v Verono, da v tamkajšnji stolnici praznuje 25-letnico smrti duhovnika Calabria. Obljubil pa je, da se kak večer vrne v Boljunc in se z domačini pogovori o njihovih problemih.

Pesem mladine v Katoliškem domu

Če starejši človek govori o mladih, je nevarnost ali da mlade preveč povečuje ali da nanje preveč črno gleda. Poskusil se bom varovati enega in drugega v tem poročilu oz. razmišljanju ob reviji mladinskih zborov, ki je bila na praznik Brezmadežne v Katoliškem domu v Gorici.

Pri samem poročilu bi moral naštetih zborov, ki so nastopili, pesmi, ki so jih izvajali, pa še dirigente, ki so otroke naučili in dirigirali. Povem, da so nastopili vsi zbori, ki so bili navedeni v Katoliškem glasu pretekli teden; bilo jih je osem in so zajeli celotno naše slovensko področje na Goriškem z izjemo nekaterih manjših vasi; program sta napovedovali Elena Šuligoj in Erika Tabaj iz Standaža. Nekateri zbori so bili številni, šteli so okrog 40 in več otrok (Sovodnje, Doberdob, Standaž, Steverjan, Kekec); drugi so bili manj številni, kakor so pač vasi večje ali manjše (Podgora, Rupa-Peč, Plešivo-Krmin).

Pri mladini namreč običajno nimamo še razločevanja po političnem prepričanju, ki nastopi v poznejših letih. Mladino zbira skupaj predvsem pevovodja. Kjer imajo takega navdušenega in posebno še mladega zborovodjo, tam imajo tudi mladinski zbor. Kjer takšne osebe ni, tudi mladinskega zbora ni.

V nekaterih vaseh si pomagajo z močmi, ki prihajajo izven domače vasi (Rupa-Peč, Sovodnje, Standaž).

Hvalevredno je, da se dobijo takšni idealisti, ki hodijo pomagat tudi drugim. Vendar to ni najboljše rešitev. Mladinski zbori najboljše uspevajo, če jih vodi domači učitelj ali kak domačin.

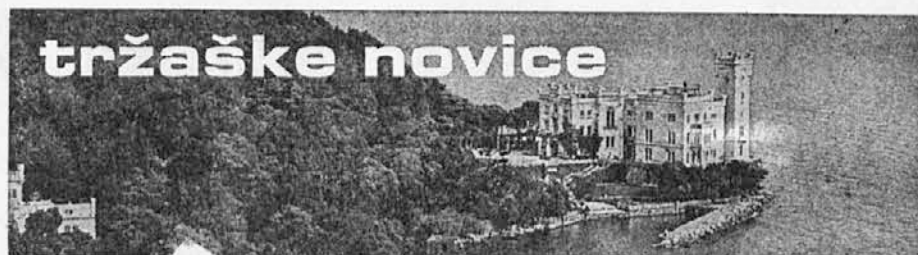
Tu bi se dotaknil problema zborovodij. U. V. je v zadnji številki Katoliškega glasa zatrdil, da pevovodje so, pevec da ni. Pri nas na Goriškem bi morali reči obratno: pevci so in bi jih bilo še več, če bi imeli več pevovodij. Saj se ponavljajo primeri, tako pri zborih odraslih kot pri mladinskih, da en sam pevovodja vodi po tri zборе.

VLADIMIR KOS DJ (3) toliških župnij, tako da moram prositi pri pretežno poganskih ljudeh.

POUK O KRŠČANSTVU
Ne mislite, da je z zgornjim povedanim delo postojanke pri kraju. Kdorkoli se hoče poučiti o krščanstvu, je dobrodošel ob vsaki uri. Po božji volji je tako že dokaj ljudi prejel svet krst v teh 21 letih; tudi se je ta in ona bolničarka katoličanka odločila za samostan oziroma primerno kongregacijo sester.

Ker se kljub novim stanovanjskim blokom socialno okolje še ni temeljito spremenilo, skušamo pomagati, kadar moremo, najbolj ubogim in pomoči potrebnim. Naše sestre imajo v tem pogledu lažji dostop v sobice in brloge, kjer živitarijo posebno starejši reveži, za katere ni hiralnic.

SESTRE
Naj omenim pri tem opisu pobudo soprobrata, špansko rojenega jezuita Juana Andrésa, ki se mu je posrečilo dobiti japonsko državljanstvo in se zdaj imenuje (po japonsko) Isamu J. Ando. (Mimogrede: jaz sem še zmeraj D. P., to je, brez državljan-

tržaške novice

Nova imenovanja v tržaški škofiji
Z dekretom tržaške kurije dne 8. decembra 1979 je bil imenovan za generalnega vikarja msgr. Tarcisio Bosso, za škofovega vikarja za slovenske vernike dr. Lojze Škerl, za škofovega vikarja za redovnike don Mario Penco.

Zaključna prireditev za mednarodno Leto otroka

Dobrodelno društvo SLOKAD je z zares lepo prireditvijo zaključilo praznovanje Leta otroka. Slavnost je bila v nedeljo 9. decembra ob štirih popoldne v Kulturnem domu v Trstu.

Prireditev je bila le zaključek tritedenskih različnih dejavnosti, pri katerih je sodelovalo skoraj 800 otrok. Daljše poročilo bo prinesel list v božični številki.

Izredno drzen rop v tržaški sodni palači

V noči od sobote 8. na nedeljo 9. decembra je bil v tržaški sodni palači izvršen drzen rop, ki je mobiliziral vse varnostne sile v Italiji. Neznanci so se polastili 43 kg morfija in heroina v vrednosti 50 milijard lir pa še raznih draguljev in zlatih predmetov, ki so bili vredni 30 milijonov.

Pesem mladine v Katoliškem domu

Vse pohvale so vredni takšni zborovodje, toda idealno to ni. Težko se namreč en sam človek dovolj posveti trem zborom, zlasti če to dela poleg svojega poklica. Zato smo si v Gorici že ponovno zastavili vprašanje, kako da ni mlajših pevovodij.

Ze nekaj let delujejo glasbene šole. Številni obiskujejo tudi glasbeno šolo v Gorici ali Trstu. Za koga se učijo v glasbenih šolah? Ali samo zase? Ali samo za en oz. dva nastopa na leto? Pri mladih nekaj manjka, ali pogum ali požrtvovalnost. In vendar je začetek najlažji v domači vasi pri mladinskem zboru, ki poje v cerkvi. Ena prvih skrbi župnijskih pastoralnih svetov bi morala zato biti skrb za mladinsko petje v cerkvi v upanju, da bodo pozneje prešli k zboru odraslih kot se ponekod že dogaja. Naše nedeljske in prazniške maše so tako nepriljavne, če ni petja. Zdi se, kot da bi bil veliki petek in ne praznik ali nedelja.

Mladine je v soboto 8. decembra nastopilo veliko; po približnih računih okrog 300. To se pravi nad polovico vseh naših osnovnošolskih otrok. Nekateri zbori družijo vse otroke od 2. ali celo 1. razreda dalje. Takšni zbori morejo pač peti le enoglasno.

Drugi zbori družijo večje otroke, nekako od 3. razreda dalje in imajo tudi dijake prvih razredov enotne srednje šole. Takšni zbori so segli po zahtevnejših skladbah in peli tudi dvoglasno in triglasno.

Na srečo pri mladinskih zborih pevovodje niso v taki stiski za skladbe kot so npr. moški zbori. Saj letos za božičnico ne bodo nastopili združeni moški zbori prav zato, ker ni primernih novih skladb za moške zборе.

Naša mladinska literatura je v tem oziru bogata. »Pastirček« skrbi za to, saj v vsaki številki izide po ena skladba za mladinske zборе. Teh skladb se je nabralo že za celo zbirko, ki je izšla pred leti, sedaj pa se pripravljajo že nova. Sad tega dela so bile nekatere »Pastirčkove« pesmi, ki so

stava, gost japonske demokracije).

P. Ando je povabil različne kongregacije sester, da se naselijo v našem ubogem okraju in pomagajo blažiti bedo zlasti starih revežev, ki morajo skoraj ves dan prebiti na postelji. Pred tremi leti se je njegovemu vabilu odzvalo sedem različnih sestriških družb; po tri ali štiri so se naselile v okraju in zdaj skrbje za reveže po hišah. Enkrat na mesec se zberemo v za to najeti hiši ob reki, da pretrremo največje probleme, ki smo jih spoznali in skušamo najti rešitev.

Po mnenju tokijskega nadškofa je takšno sodelovanje edinstveno vsaj za Japonsko, kjer so doslej kongregacije razvijale svojo dinamiko bolj v obliki delovanja kot pa sodelovanja. P. Ando in jaz sva prepričana, da se tudi v tem vidu blagodejni vpliv drugega vatikanskega zbora. In seveda prilep milosti našega Gospoda, ki se je pri tem poslužil tako nepopolne in nedovršene ustanove, kot je naša socialna postojanka. Vesel sem, da sem bil pred leti pregovoril p. Andresa, da ostane na postojanki. Zdelo se mu je namreč, da mu nujno drugi tokijski okraj večjo možnost

očitno je, da so bili zlikovci dobro seznanjeni z razmerami znotraj poslopja. Sumi se, da jim je šel na roko tudi kdo od uslužbencev, saj so rop izvedli z nenavadno spretnostjo in razgledanostjo. Dali so se najprej zapreti v poslopje. Ko so bili sami, so se polastili ključev sobe, kjer so bili zaplenjeni predmeti. Ko so odprli varnostno blagajno in se polastili mamil, so dragoceni material spustili skozi okno v ulico brez izhoda, kjer jih je nekdo čakal. Sami so noč preživel v poslopju in naslednji dan, ko so se vrata odprla, nemoteno odšli.

Omenjena mamila je nedavno zaplenila mejna policija na Opčinah na vlaku, ki je pripeljal iz Istambula (Turčija). Več turških potnic, ki so si dale videz nosečnosti, je imelo pri sebi morfij in heroin. Sedaj je končal v rokah tistih, ki so ga bili hoteli pretihotapiti na Zahod.

Rojan
Na praznik Brezmadežne je naša Marijina družba slavila 75 let življenja. Leta

jih otroci izvajali, posebno še zadnja skupna pesem »Veseli ringaraja« na besedilo Ljubke Sorli in v kompoziciji Zorka Hareja. S to pesmijo so se naši mladi tudi spomnili na mednarodno Leto otroka, ki se v tem mesecu zaključuje.

To »razmišljanje« lahko zaključim z ugotovitvijo, da nas ne sme biti strah prihodnosti, dokler bodo mladi tako radi peli in dokler bodo starejši v tako velikem številu polnili dvorano Katoliškega doma.

(r+r)

Pevski nastop v Devinu

Domači kulturniki krožka Devin-Stivan so v nedeljo 9. decembra povabili v goste komorni zbor iz Nove Gorice, katerega vodi Stefan Mauri. Koncert je bil v dvorani motela Agip v Devinu. Za uvod je dekliški zbor iz Devina pod vodstvom Hermana Antoniča zapel tri pesmi. Z veseljem smo ugotovili, da se je ta glasbena skupina zadnje čase pomnožila in temu primerno tudi napredovala v podajanju svojega programa.

Sledil je celovečerni koncert komornega zbora iz N. Gorice, ki je začel s polifonijo in pesmimi iz raznih dežel sveta v prvem delu ter nadaljeval drugega s pretežno domačimi deli, ki so občinstvo najbolj navdušila, pa tudi pevcem samim se je videlo, v kateri zvrsti pesmi so bolj doma. Naj se pevci še tako trudijo poustvarjati glasbo drugih narodov in jo občinstvo posvoje podoživljati, le ne moremo skriti, da nam kot Slovincem najbolj ugaja naša slovenska pesem. In si upamo trditi, da to ni ozkost ali kakšen lokalni patriotizem. Tako smo ustvarjeni, taki smo. Tuje spoštujemo in cenimo, svoje pa ljubimo.

Ves spored je pristržno povezovala ga. Nadja Malalan in s svojo tekočo besedo bistveno pripomogla, da je številno občinstvo doživelo sledilo zahtevnemu programu ter ob koncu toplo nagradilo nastopajoče.

za duhovniško misijonstvo; bilo je to še v času pred zadnjim koncilom...

JUKOKAJ

Odkar so Amerikanci imenovali postojanko Christmas Village, je pod tem imenom znana tujcem v Tokiu. Japonci, posebno v naši bližini, jo kličejo enostavno Ajdzikan; aj pomeni ljubezen, dži otroka, kan pa poslopje ali ustanovo: gre za japonsko-kitaško zloženko, ki bi ji po naše rekli Otroke-Ljubeča-Ustanova ali pa Ustanova za ljube otroke.

V imeniku japonskih socialnih ustanov pa smo registrirani kot Jukokaj, po naše Družba prijateljskih rok ali Družba prijateljskih pomagačev. Ju pomeni prijatelj(ski), ko pomeni dvigniti s tal, pomagati kvišku, in kaj je beseda za družbo, društvo, ipd.

Ju in ko je treba izgovoriti s podaljšanim zlogom; eno ali drugo ali pa oboje s kratkim zlogom pomeni lahko nekaj čisto drugega ali pa sploh nič; ju s kratkim u je npr. vroča voda, ko s kratkim o lahko pomeni moko, in celo kaj (z enakim poudarkom na a) lahko pomeni v

Društvo naravoslovcev in tehnikov vabi vse člane in prijatelje na predavanje prof. Ninka Cernica

RELATIVNOST OD GALILEA DO EINSTEINA

Predavanje bo v sredo 19. dec. ob 20.30 v prostorih Slovenske prosvete, ul. Donizetti 3, Trst.

1904 jo je ustanovil tedanji rojanski kaplan dr. Jakob Ukmar. Marijina družba je zajela veliko število rojanskih deklet in žena. Imela je zelo razvejano dejavnost. Prva skrb je bila seveda skrb za osebno rast v krščanskem življenju. Iz tega pa je izviralo zanimanje za lepoto službe božje v cerkvi in zlasti s petjem, potem širjenje slovenskega tiska, karitativna dejavnost zlasti na misijonemskem področju in živahna kulturna aktivnost. Kljub zmanjšanemu številu Marijina družba še danes vrši svoje poslanstvo.

Marijina družba je za svoj jubilej prejela apostolski blagoslov sv. očeta in pozdravno pismo tržaškega škofa. V Marijinem domu pa je bilo prisrčno srečanje, ki so se ga v lepem številu udeležile tudi nekdanje članice Marijine družbe, sedaj povečini družinske matere. - SZ

Alpinist Marjan Manfreda v Slomškovem domu v Bazovici

Po naših vaseh je bilo nekoč v navadi, da so v dolgih jesenskih in zimskih večerih prirejali tako imenovane slovenske večere, ki so bili res številni in kakovostni ter nam dajali zaupanje v slovensko resničnost in zavest samobitnosti. Zal so se taki večeri kmalu razblinili in malokdaj naletimo na ljudi, ki bi se drznili kdaj organizirati kaj sličnega.

No, in zadnji tak slovenski večer je bil za obiskovalce nekaj posebnega. V Slomškovem domu v Bazovici, ki je bila nabito polna, je bil proti koncu novembra kot gost slovenski svetovnoznani alpinist Marjan Manfreda, ki nam je ob čudovitih diapozitivih prikazal svet pod Himalajo in pa celo zgodbo vzpona na najvišjo goro sveta Mont Everest. Pripovedovanje je bilo občuteno, trezno, čeprav sam ni dosegel vrha (prisiljen je bil ostati 300 m pod njim, ker je sopotniku zmanjkalo kisika).

Po tem lepem večeru smo se dolgo držali z njim v družabnem pogovoru in iz njega zaznali, odkod jemlje moči za tako drzne podvige: treznost, umirjenost, telesna in duševna pripravljenost so kar žarele iz njega.

Naj še dodamo, da je bil alpinist Manfreda gost trgovskega tehničnega zavoda in repentaborske župnije.

Novi odbor sekcije SSK Dolina

Na nedavnem sekcijem kongresu 15. novembra v mali dvorani gledališča »Fr. Prešeren« v Boljuncu je bil izvoljen novi odbor sekcije, ki ga sestavljajo: Zahar Mario, Zobeč Bogomil, Jurjevič Zorko, Mahnič Sergij, Gombač Boris, Petaros Glavko, Slavec Branko, Hrvatich Stojan, Sedmak Zmaga, Stefančič Aldo, Tul Alojz, Metlika Silvester ter Savron Danilo.

■ Na poti v norveško prestolnico Oslo, kjer je prejela m. Terezija letošnje Nobelovo nagrado za mir (160 milijonov lir), se je ta znana dobrotnica zavrženih ustavila za dva dni v Rimu, kjer jo je sprejel tudi sv. oče. Izjavila je, da bo ves denar porabila za reveže. »Vse svoje življenje — je dejala — sem posvetila ubogim in to iz ljubezni, kajti prepričana sem, da ljubezen najbolj pospešuje mir na svetu.«

drugačni zvezi jedilno školjko — v trenutku se tako spremenijo v recept ali pa neke vrste javno kuhinjo.

Ne mislite, da takšnih napak pri izgovarjavi nikdar ne delamo; menim, da se nam ne Japoncem prilaga križ učenja japonsčine tja do smrti: naš Gospod ga dela razmeroma lahkega, a vendar ostane križ. Začutim ga posebno takrat, ko mi spodsrsne v japonsčini ob kakšni važni priložnosti in se japonske oči obrnejo vame, kot da ne morejo verjeti, da se po 22 letih življenja na teh otokih ne morem prav izraziti. In kolikokrat se ne morem prav izraziti.

(Drugič naprej)

Novi diakoni škofije Koper

V Sežani bo 23. decembra ob 10. uri škof dr. Janez Jenko posvetil pet diakonov. Ti so: Emil Kramar, rojen v župniji Breginj; Andrej Sedej, rojen v župniji Cerklje; Zarko Škerlj, rojen v župniji Tomaj; Albert Strancar, rojen v župniji Sturje; Venceslav Filipič, rojen v župniji Ravnica nad Solkanom.

Pastoralni obisk pri kapucinih

Preteklo 2. adventno nedeljo je goriški nadškof P. Cocolin zaključil pastoralni obisk v kapucinski župniji v Gorici. Pri večerni slovenski maši je po evangeliju govoril tudi našim ljudem, ki so se številni udeležili te maše. Ob koncu govora je voščil blagoslovljene božične praznike vsem navzočim, njihovim družinam in vsem našim ljudem po mestu. Ojačeni zbor je med mašo ubrano prepeval na koru in g. škof se je o njem zelo pohvalno izrazil.

Slovenski oktet v Gorici

V okviru abonmajске koncertne sezone, ki jo skupno prirejajo Glasbena matica, ZSKP in SPZ, bo v petek 14. decembra na vrsti drugi letošnji koncert. Nastopil bo Slovenski oktet iz Ljubljane; koncert bo v goriškem Avditoriju ob 20.30.

Slovenski oktet skoraj ne potrebuje predstavitev. Vendar je prav, da vsaj nekaj zapišemo ob petkovem koncertu. Slovenski vokalni ansambel se zdaj vrača z dolge turneje po Norveški, kamor je ponovno ponesel našo pesem z vso kvaliteto svojega umetniškega podajanja. V sedanjih zasnovi sestavljajo oktet naslednji pevci: Danilo Čadež in Igor Zierenfeld (prva tenorja), Jože Banič in Peter Ambrož (druga tenorja), Peter Bedjanič in Tomaž Tozon oz. Samo Vremšak (baritona) ter Marijan Stefančič in Peter Čare (basa). Umetniški vodja Slovenskega okteta je Anton Nanut, predsednik pa Bogdan Pogacnik.

Na goriškem koncertu bo oktet predstavil med drugimi dela Gallusa, Monteverdija, Zografskega, Mirka, Vrabca, Gabrieljeviča, Merkuja, Simonitija, Pahorja, Ježa in Kreka.

Standrež

Prihod sv. Miklavža. Ta ljubeznivi svetnik se vsako leto rad spomni naših otrok in jih obišče z bogatimi darovi. Na večer pred njegovim godom se je ves naš mladi rod zbral v župnijski dvorani. Srca in oči so bile polna veselega pričakovanja. Najprej so mali igralci na odru prikazali v kratkem prizoru, kako se je treba pripraviti na Miklavžev prihod. Sledil je nastop angelov, ki spremljajo dobrega svetnika in seveda še parkljev, katerih so se najmlajši kar prestrašili. A kmalu jih je potolažil prihod nebeskega dobrotnika, ki jim je dobro uro delil vseh vrst darov. Vsak je prejel, kar je v pismu zapisal sv. Miklavž. Zadovoljni so odšli na svoje domove in tam že v sanjah nadaljevali veselje tega doživljanja.

Jubilej petdesetletnikov. V soboto 8. decembra so tudi naši 50-letniki proslavili svoj življenjski jubilej. Zbralo se jih je kar 33. Nekateri so prišli od zelo daleč, da bi obudili spomine na prva leta svojega življenja, ki so jih skupno prebili v domači vasi, šoli in cerkvi, dokler jih niso valovi

življenja ločili in raztresli po svetu. Ob treh popoldne so prišli najprej v domačo cerkev, da se s sv. mašo Bogu zahvalijo za vse, kar so dobrega prejeli v tem času in da se mu priporočijo za srečno nadaljevanje življenjske poti. Primerno se jim je zdelo, da se spomnijo tudi svojih umrlih prijateljev, zato so šli še na pokopališče in položili cvetje na njihove grobove. Končno so se ob prijetni večerji in družabni zabavi povseslili snidenja in si voščili, da bi se taka srečanja večkrat ponovila.

Sovodnje

Kdor sledi delovanju sedanje občinske uprave, bo odkril, da v zadnjem času ni več tiste zagnanosti, ki je bila za občinski odbor značilna leta nazaj. Naj omenimo npr. popravilo in čiščenje cest, postavljanje prometnih znakov in podobno.

Pred leti se je sovodnjska občinska uprava odlikovala v reševanju birokratskih poslov. Načrtovana dela so hitro stekla in v tem oziru je bila med prvimi v deželni merili. Danes ni več tako. Vzemimo primer načrtovane telovadnice! Zelo dvomimo, da bodo zidarska dela do januarja končana kot je to trdila obljubila ob prevzemu del. V zvezi s to telovadnico je govora in razpravljanja že prek 10 let.

Isto bi veljalo za popravilo šolske stavbe in kanalizacije v Rupi ter asfaltiranje »Stradale«. Za ta dela so bila odobrena finančna sredstva v proračunu za leto 1978 meseca aprila. Toda kar trinajst mesecev je bilo nato potrebnih za pripravo načrta, njega odobritev in objavo dražbe, kar se je zgodilo maja letos. Po enem letu je občinski odbor poveril načrt za kanalizacijo v Rupi novemu geometru, ker prejšnji, ki bi moral načrt pripraviti, je šel v pokoj.

To so nekatera dejstva, ki jih lahko ugotovi vsak občan. To zavlačenje je opaziti v tej mandatni dobi v zadnjih letih, zlasti pa od lanske občinske krize, ki jo je sprožila zasedba tovarne »Manifattura goriziana«. Tedaj je prišlo do afere z zbiranjem podpisov za neki referendum, v katero se je v dobri veri zapletel, da bi ščitil manjšino, tudi sovodnjski župan Jožef Češut. Sindikalni predstavniki oz. člani tovarniškega sveta in PCI so to ravnanje obsodili, zlasti v glasilu PCI »Unità«. Zaradi tega je župan 17. novembra lani podal ostavko, ki pa jo je preklical 28. decembra 1978.

Vse kaže na to, da se občinska kriza ni končala ob zaključku lanskega leta, temveč se v drugačni obliki nadaljuje znotraj večinske povezave med PSI in PCI, zaradi česar trpi dejavnost občinske uprave, kar se opazi tudi v javnosti.

Gabrje

Ker je župnijska cerkev posvečena sv. Miklavžu, je ta prijatelj otrok v župniji toliko bolj priljubljen, saj se farani spomnijo nanj kar dvakrat: ob obdarovanju

zato, da bi poživil prvo nedeljsko mašo, pri kateri do takrat ni bilo petja. Poleg udeleževanja v cerkvi nastopa zbor tudi izven cerkve ob raznih priložnostih. Tako bi zaslužil posebno priznanje za svoje nastope na Cecilijanki. Ze leta 1962 je sodeloval pri odprtju dvorane Katoliškega doma. Od takrat dalje je vsako leto nastopal v tej dvorani sprva pri veliki Cecilijanki, potem pri Mali Cecilijanki. Nastopil je tudi letos. Prav tako je zbor stalen gost pri božičnem koncertu v goriški stolnici. Seveda pa nastopa predvsem doma v Standrežu. Slišati je bilo, da je v 25 letih pel približno dvatisočkrat. Smemo verjeti, ker je zbor zares aktiven.

V nedeljo 16. decembra ob 19. uri bo SSG iz Trsta uprizorilo v župnijski dvorani v DOBERDOBU igro v dveh delih

NEZNANI BENEČAN

Spisal Giuseppe Berto

otrok in ob slovesnem praznovanju v cerkvi.

Svoj prihod je sv. Miklavž najavil za sam svoj god. Odzval se je vabilu domačega PD »Skala« in se ustavil v bivši šoli, kjer ga je željno pričakal mladi rod. Učenci glasbene šole so najprej izvedli nekaj muzikalnih točk, nato pa je sledilo obdarovanje. Svetnik je precej vprašan iz katekizma, pa se zdi, da ga danes otroci ne obvladajo preveč. Vse preveč samo rišejo in gledajo filme pri verouku. Mlajše je precej vznemiril hudobec, tako da ni manjkalo solz, pri odraslih pa smeha.

Tudi v cerkvi so bili v nedeljo 9. decembra otroci glavni akterji. Prvič je nastopil novoustanovljeni otroški zbor, ki ga je skrbno pripravil organist Janez Pavletič. Zbor, kar številni, je zelo dobro podal zahtevne pesmi. Tako upamo, da bo pel v cerkvi tudi ob prihodnjih slovesnostih, 8. decembra 1980 pa se že predstavil tudi na Mali Cecilijanki. Tako bo nasledil zbor z Vrha, ki je bil prejšnja leta na prireditvi reden gost. Tudi slavnostni govornik, g. Ljubo Marc iz Bilj, je pridigo navezal na Leto otroka in na konkreten način razložil deset točk Deklaracije o pravicah otrok.

Doberdab

V sredo 5. decembra smo v Doberdabu, tako kot vsako leto slovesno pričakovali sv. Miklavža. Že veliko časa prej so v župnišču potekale priprave; otroci so se zbirali in z vso vnemo vadili, da se tako kar najboljšje izkažejo na svojem prazniku. In v resnici njihovo delo ni bilo zaman.

Letos smo poleg tradicionalnega miklavževanja imeli še proslavo mednarodnega Leto otroka. Za to priložnost je otroški pevski zbor pod vodstvom g. župnika Antona Lazarja naštudiral šest pesmi in se z njimi kar najlepše predstavil svojim staršem in ostalim prijateljem. Oder je bil poln tega živahnega drobiža, tako da smo vsi zadovoljni gledali nanje in se spraševali, kako je mogoče to množico nemirnih in razigranih otrok ugnati in jih pripraviti do tega, da dan za dnem mirno, poslušno in zbrano vadijo. No, in vendar je bilo to mogoče. Dobro izvajanje in ubranost petja gotovo pričata o vsej skrbi, s katero se je g. Lazar zborčku posvečal in o veliki vztrajnosti in potrpežljivosti, ki ju je moral imeti zato, da je otroke pripravil za nastop.

Takoj za petjem je bil na vrsti recitacijski del večera. Člana mladinske dramske skupine Franka Jarc in Jordan Ferletič sta nam ob spremljavi glasbe, ki jo je izbral Hilarij Lavrenčič, izvajala recital na temo otroka in vseh njegovih problemov. Kot dopolnilo in scena besedilni, ki so gotovo pripomogli k ustvarjanju tistega vzdušja, ki ga je besedilo zahtevalo. Recitatorja sta s svojim občutenim podajanjem dala tekstu vso življenjskost in privlačnost, z močjo svoje izraznosti sta vse navzoče skoro priklenila v svet otrokovih sanj in želja, svet neusmiljene bede in neizprosne tesnobe, ki sta tudi pri otroku tako pogosti.

V zaključnem delu večera pa je glavno besedo imel sv. Miklavž s svojo družbo angelov in parkeljnov. Če po pravici povemo, je bila tudi v tem delu vsa pozornost posvečena otrokom, saj so morali ti odgovarjati na številna zastavljena vprašanja. To pa so radi storili, saj so za vsak odgovor dobili velik paket. - fč

Za cerkev na Banah: Kristina Milkovič v spomin svojih pokojnih 11.000 lir.

Za cerkev na Ferlugih: Mira Ferluga 5.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: Ruggero Pečar 25.000 lir.

Za cerkev v Bazovici: družina Babuder ob krstu hčerke Sare 26.500; Ruggero Pečar 50.000; družina Križmančič-Lajtovi ob smrti matere France 20.000; Zofka Križmančič 2.000; Karlina Mahnič 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: P. M. iz Trsta namesto cvetja na grob male Nataše Rupar 50.000; Vera Gentili 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: Mary Bole, Trst v spomin na lepa doživljanja ob sprejemu pri sv. očetu 10.000; N. N., Baroklje 10.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., Mačkolje 50.000 lir.

Za lačne po svetu: Milena Sušteršič v spomin svojih pokojnih 10.000 lir.

Za misljone: Dragica Klanjšček v spomin Milke Maraž-Terpina 10.000; N. N. s Peči 10.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Nabirka za Marijanišče bo pri vseh slovenskih božjih službah na Tržaškem na kvatno nedeljo 23. decembra. Prosimo velikodušnega odziva.

Društvo slov. izobražencev v Trstu bo inelo v ponedeljek 17. decembra svoj zadnji večer v tem letu. Božično misel bo podal g. Tone Bedenčič. Začetek ob 20.15.

Slovenski kulturni klub v Trstu vabi na božično srečanje s tržaškim škofom Bello-mijem v soboto 15. decembra ob 19.30 v društvenih prostorih, ul. Donizetti 3.

SSG priredi v Kulturnem domu v Trstu v petek 14. dec. ob 15.30 mladinsko igro »Alinur«; v soboto 15. dec. ob 19.30 igro »Kato Vrankovič«; v ponedeljek 17. dec. ob 20.30 pa bo gostovalo Prešernovo gledališče iz Kranja z igro Primoža Kozaka »Afera«.

Nabrežina. V prosvetni dvorani »Igo Gruden« bo SSG iz Trsta izvajalo v petek 14. dec. ob 20.30 igro »Neznani Benečan«.

Lonjer. V prosvetni dvorani bo SSG iz Trsta v petek 14. dec. ob 20.30 uprizorilo igro »Pomjenke«.

Slovensko občestvo pri salezijancih v Trstu obvešča svoje rojake, da bo zanje polnočnica v spodnjih prostorih cerkve na Istrski ulici. Vhod z dvorišča zavoda.

Ustanovitev tržaške sekcije SSK za mesto center. V petek 21. decembra ob 20. uri bo na sedežu SSK v ul. Machiavelli 22 zbor slovenskih volivcev iz središča tržaškega mesta. Na sestanku bodo ustanovili sekcijo SSK za mesto center in izvolili 13 delegatov za bližnji pokrajinski kongres kot to določajo nova strankina pravila.

DAROVI

Za Katoliški dom: N. N. 30.000; K. M. 15.000; M. M. 10.000; F. H. 20.000; Marijina družba 25.000; N. N. 4.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000 lir.

Za Katoliški glas: Olga Terčon, Mavhinje v spomin na pokojne starše 20.000; N. N., Jamlje 5.000; Tončka Pirih 18.000; M. Z. 64.000; Joško Košič 8.000 lir.

V spomin pok. Milke Terpin daruje dr. Ivo Komjanc, Malcesine za Alojzjevišče in Zavod sv. Družine po 25.000 lir.

Za števčrjansko cerkev: I.A.K. v spomin Emilije Maraž-Terpina 50.000; družina Ciril Terpin 100.000; sestre Veneranda, Bruna, Rajka in Jadranka 20.000; Ignac Maraž, brat pok. Emilije 50.000; družina Viatori 20.000 lir.

V spomin Emilije Terpin: mož Franc ter sinovi z družinami za slovensko župnijo v Gorici, za Alojzjevišče, za slovenske skavte in za Katol. glas po 100.000 lir.

Za Alojzjevišče: družina Viatori v spomin Antona Hvaliča 20.000 lir.

Za cerkev na Peči: N. N., Sovodnje 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: N. N. 10.000; Rauber Pia v spomin na moža Vetota ob peti obletnici smrti 7.000; Purič Francka vd. Piščanc namesto cvetja na grob pok. Justine Hrovatin 5.000; Pavlič Pepka iz Kopa v počastitev spomina sestre Viktorije in nečaka Vetota z Opčin 10.000; Janež Alojzija v spomin Pijota Uliana 10.000; Sergij in Franko, sinova, v spomin na očeta Pijota Uliana 50.000; dva N. N. 48.000; Rebec Stefanija 10.000; razni 12.000 lir.

Popravek. V članek Gostovanje SLG iz Celja (Katol. glas št. 48, 6. dec. 1979) se je vrnila napaka in sicer v drugi odstavek: Vsako noč je hrepenel po njej, po tostranskem bivanju (ne pa onstranskem).

Ugledna trgovina išče pridnega, poštenega vajenca ali vajenko ali tudi že izvežbanega trgovskega pomočnika ali pomočnico, ki ima dobro voljo do dela. Možna je tudi poldnevna zaposlitev. Telefoni-rati na upravo Katoliškega glasa št. 83177.

Radio Trst A oddaja na srednjem valu 305,9 m ali 981 Khz in na ultrakratkih valovih s frekvenčno modulacijo od 96,1 Mhz do 103,9 Mhz. Glavne frekvence so: vzhodna Benečija 96,1, Gorica 98,3, Rezija in Kanalska dolina 100,7, Videm 101,9; Trst 103,9.

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19.; kratka poročila ob 11., 14.; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. uri sv. maša.

Casnikarski programi od ponedeljka do sobote: Poročila ob 7., 8., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Spored od 15. do 22. decembra 1979
Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Poslušali boste. 10.30 Oddaja o Benečiji. 11.00 Pregled slov. tiska v Italiji. 11.05 Mladinski oder: »Pestrna«. 11.30 Nabožna glasba. 12.15 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji. 14.10 Okuole ognjišča. 15.00 Nedeljsko popoldne.

Ponedeljek: 8.10 Jutranji almanah. 9.45 Socialna problematika. 10.05 Koncert. 11.35 Zakonski tandemi. 12.00 Okuole ognjišča ponovitev. 12.50 Filmska glasba. 13.15 Mednarodno zborovsko tekmovanje v Arezzu 1979. 14.10 Otroško okence: »Zdaj pa zapojmo!« 14.30 Roman »Temni cvet«. 15.00 Glasbeni ping pong. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 Kulturno pismo.

Torek: 8.10 Literarna matineja. 9.05 »Mož, žena, muha«, radijska igra. 9.35 Glasba v razvedrilo. 10.05 Koncert. 11.35 Vam še ugajajo? 12.00 Kulturno pismo, ponovitev. 14.10 Odraslim prepovedano... 15.00 Rezervirano za... 15.35 Doba kantavtorjev. 16.00 Kulturne rubrike. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 A. Medved: »Sreče kolos«, radijska predreda.

Sreda: 8.10 Jutranji almanah. 9.05 Iz naših oddaj. 10.05 Koncert. 12.00 Pod Matajurjan. 12.30 Melodije od vsepovsod. 13.15 Naši zbori. 13.35 Instrumentalni solisti. 14.10 Otroško okence: »Odprimo knjigo pravljice«. 14.30 Roman »Temni cvet«. 15.00 Paleta orkestrrov. 15.35 Plošče. 16.30 Jugotonov expres. 17.05 Mladi izvajalci. 17.25 Slavni pevci. 18.00 Kulturna kronika.

Četrtek: 8.10 Vprašanja sodobne družbe. 9.05 »Evgen ali vrnitev«, radijska igra. 10.05 Koncert. 11.35 Jugoslovanski pevci. 12.00 Mikrofon v razredu. 12.40 Sedem not. 14.10 Otroško okence: »Tomi na obisku«. 14.30 Na goriškem valu. 15.00 Mladi pisci. 16.00 Glasbeni trenutek doma in drugje. 17.05 Skladbe z nabožno tematiko. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 Kulturni prostor.

Petek: 8.10 Iz sveta folklore. 9.05 Iz naših oddaj. 10.05 Koncert. 11.35 Domače popevke. 12.00 Kulturni prostor, ponovitev. 12.20 Pesmi brez besed. 13.15 Cecilijanka 79. 14.10 Otroško okence: »Kje je napaka?« 14.30 Roman: Tolstoj »Vstajenje«. 15.00 Po končani univerzi. 15.35 Popolarnih deset. 16.00 Mikrofon v razredu, ponovitev. 16.40 S pesmijo po svetu. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 Kulturni prostor.

Sobota: 8.10 Sobotni trim. 9.05 »Igra na stopnicah«, radijska igra. 10.05 Koncert. 12.00 Oddaja o Reziji. 12.30 Pesem poje o... 14.10 Otroško okence: »Iz zakladnice slovenske mladinske literature«. 14.30 Vse lepo, vaš Peter! 16.30 Poslušali boste. 17.05 Mi in glasba. 18.00 Kulturna kronika. 18.05 Portreti naših igralcev: Stojan Colja. 18.45 Vera in naš čas.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene in mame

Emilije Maraž por. Terpin

se iz srca zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in izrazili osebna ali pismena sožalja; zahvaljujemo se tudi vsem, ki so v njen spomin darovali cvetje ali darove v dobre namene.

Posebna zahvala vsem, ki so ji pomagali v boleznih, zlasti dr. Bernardu Spacapanu ter prof. Cazzoli, nadalje duhovnikom g. Antonu Prinčiču, dekanu-predsedniku Marjanu Komjancu in dr. Francu Močniku ter dr. Kazimirju Humarju za opravljene obrede, škofovemu vikarju dr. Oskarju Simiču za poslednje molitve ter domačemu pevskeemu zboru za žalostinke. Vsem in vsakemu iskrena hvala.

Mož Franc ter sinovi Ciril, Ivan in Marjan z družinami

Stevecjan - Gorica, december 1979

Za jubilejno proslavo je zbor pripravil

AKADEMIJO

na katero je povabil tudi druge mladinske zборе; in sicer bodo nastopili:

- mladinski zbor »Kekec« iz Gorice
- mladinski zbor »F. B. Sedej« iz Steverjana
- mladinski zbor iz Doberdoba
- domači mladinski zbor ter nekdanje pevke štandreskega mladinskega zbora.

Poleg tega bo še priložnostni govor in podelitev priznanj. Akademija bo v prosvetnem domu »Anton Gregorčič« v Standrežu v nedeljo 16. decembra ob 16. uri